

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)
Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 480/21.01.2026

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru completarea

Legii nr.286/2009 privind Codul penal

(b760/23.12.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal (b760/23.12.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 21.01.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- propunerea legislativă mută în Codul penal elemente ample de „executare” (supraveghere, atribuții instituționale, monitorizare electronică, roluri pentru poliție/probațiune/judecător delegat, inclusiv vizite inopinate), ceea ce tinde să fragmenteze regimul executării pedepselor și să genereze suprapuneri operaționale și de competențe, cu potențial de neunitate în aplicare și creștere a sarcinii pentru instanțe, probațiune și MAI;
- pragul de până la 7 ani pentru ambele alternative, combinat cu condiții relativ larg formulate (aprecieri privind „*temeiuri suficiente*”, „*nu va mai comite alte infracțiuni*”), poate produce o extindere semnificativă a executării în afara detenției

- chiar pentru pedepse medii, cu efecte de percepție asupra funcției de descurajare și cu riscuri de tratament neuniform între persoane comparabile;
- propunerea legislativă ar putea încălca principiul legalității și finalității pedepsei, prevăzut de art. 52 și 53 din Codul penal, care impun ca pedeapsa să aibă un caracter reeducativ și preventiv, dar și un nivel proporțional de constrângere. Executarea la locul de muncă, în condițiile în care persoana își menține libertatea de circulație și o parte semnificativă din viața socială, ar putea fi apreciată ca neasigurând suficient caracterul coercitiv necesar pentru atingerea scopului pedepsei. Se creează astfel riscul ca aplicarea acestei sancțiuni să devină simbolică, golind de conținut ideea de răspundere penală efectivă;
 - în ciuda tendinței descrescătoare în ceea ce privește rata recidivei la nivel național, aceasta rămâne totuși la un nivel ridicat și anume 37%, astfel cum reiese din raportul pentru anul 2024 al Administrației Naționale a Penitenciarelor. Plecând de la aceste date, finalitatea procesului penal, respectiv reeducarea persoanelor condamnate cel puțin la pedepse privative de libertate este deficitară, chiar în condițiile în care, la momentul actual, nu există posibilitatea executării pedepsei în afara centrelor construite în acest scop. În asemenea condiții, este inoportună completarea Codului penal cu o nouă formă de pedeapsă privativă de libertate, mai ales în situația în care aceasta este favorabilă persoanelor condamnate pentru o serie de fapte antisociale.
 - mai mult, având în vedere condiția principală pentru dispunerea executării pedepsei în afara penitenciarelor și centrelor specializate, respectiv ca pedeapsa aplicată de instanță să nu depășească 7 ani de închisoare, se poate observa că această dispoziție legală va putea fi incidentă în cazul multor infracțiuni, inclusiv cele de gravitate mare. De exemplu, potrivit actualului Cod penal, respectiv art. 218¹, violul asupra unui minor, în forma standard, este pedepsit cu închisoare de la 7 ani la 12 ani și interzicerea exercitării unor drepturi. Inclusiv această faptă, de o gravitate deosebită, dacă va fi sancționată cu pedeapsa minimă de 7 ani de închisoare, va putea atrage o posibilă executare a pedepsei la locul de muncă;
 - de asemenea, propunerea legislativă introduce obligații și costuri administrative noi fără o garanție credibilă de implementare în termenele propuse, în condițiile în care chiar expunerea de motive recunoaște necesarul de investiții, personal și infrastructură de monitorizare electronică, soluția legislativă neprezentând impactul bugetar al măsurilor propuse.

Președinte,
Sterică FUDULEA